

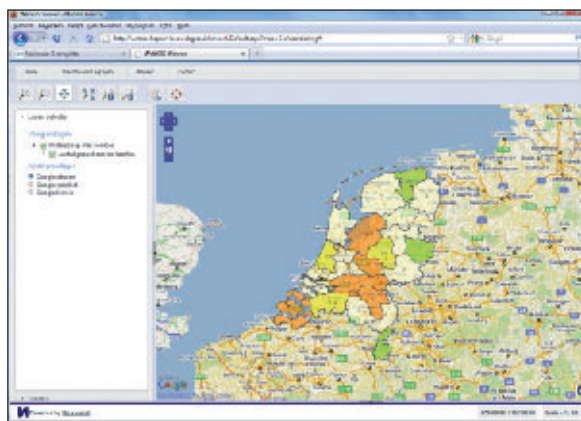
Milieu-informatie beschikbaar

Eén Geovoorziening voor vijftientwintig waterschappen

Waarom 'ieder voor zich' als het ook samen, beter en goedkoper kan? Daarvoor staat de Geovoorziening, een toepassing voor de waterschappen die is ontwikkeld in opdracht van Het Waterschapshuis. Met de Geovoorziening kunnen waterschappen geografische informatie door middel van een digitale kaart zichtbaar maken en via internet beschikbaar stellen. De waterschappen voldoen hiermee aan de Europese Kaderrichtlijn INSPIRE.

Door Wilfred Hermans

Het Waterschapshuis is de regie-, beheer-, en uitvoeringsorganisatie op het gebied van digitale informatievoorziening van de waterschappen. Op 9 november 2011 moeten alle waterschappen voldoen aan de INSPIRE-richtlijn. Met behulp van de Geovoorziening zal deze mijlpaal door alle waterschappen gehaald kunnen worden. Jacques Hoeijenbos, projectleider van Het Waterschapshuis, legt uit wat de geo-gerelateerde processen zijn waar Het Waterschapshuis iets over te zeggen heeft. 'Vrijwel alles wat we doen met betrekking tot de waterschappen heeft te maken met een plek op aarde; vaarwegen, dijken en dergelijke moeten allemaal vastgelegd worden op kaarten zodat daar verder mee gewerkt kan worden. De waterschappen houden zich bezig met de waterkwantiteit en de waterkwaliteit. De waterkwantiteit houdt in dat de waterstand op orde is zodat je droge voeten houdt. De waterkwaliteit heeft alles te maken met het schoonhouden van het oppervlaktewater. Dat is gebiedgerichte informatie, en die informatie heb je nodig op een kaartondergrond; dat doen we al honderden jaren. Nu we met digitale informatie werken, is verbanden leggen veel makkelijker. In één oogopslag zie je de waterkwaliteit van gebieden en de installaties voor het betreffende gebied. Een andere taak van de waterschappen is de muskusrattenvangst. Door de registratie van de vangsten in het veld, en de ligging van de dijken digitaal over elkaar heen te leggen kun je precies zien waar de zwakke plekken in de dijken liggen. Je krijgt met behulp van de Geovoorziening ook veel méér informatie, en die is makkelijker op te vragen.'

Kaart met classificatie van aantal gepubliceerde kaartlagen per waterschap.

Nationaal Geo Register

De Kaderrichtlijn INSPIRE heeft tot de opdracht voor de bouw van de Geovoorziening geleid. Hoeijenbos: 'Vanwege de Europese wetgeving moeten allerlei bronhouders – waarvan de waterschappen er één zijn – zoveel mogelijk milieu-informatie beschikbaar stellen, zodat daar beleid op gemaakt kan worden. Die wetgeving heeft dus tot de opdracht voor de bouw van de Geovoorziening geleid. In 2008 is aan Het Waterschapshuis gevraagd om een portaal in te richten waarin geo-informatie beschikbaar gesteld kan worden, en onlangs is het portaal opgeleverd. Nieuwland BV, een bedrijf dat binnen het consortium van ARCO zit, kreeg de opdracht. ARCO is al de beheerder van ons geomateriaal.'

Als gezegd zijn de waterschappen niet de enige partij die via een geoportaal locatie-data ontsluiten. 'Ook provincies en andere overheden die bronhouder zijn moeten dit doen. Dat is allemaal terug te vinden in het Nationaal Geo Register (NGR). Alle geo-

informatie van alle overheden die publicatieplichtig zijn, moet in het NGR staan. Daar staat dan vervolgens een URL-link die naar de daadwerkelijke informatie verwijst. Dan krijg je allerlei geografische plaatjes op je scherm die de gegevens representeren die de bronhouders hebben gepubliceerd. Ook bij uitwisseling van ruimtelijke informatie tussen diverse overheden onderling – zoals de provincie – kan deze Geovoorziening een positieve rol spelen. De waterschappen moeten bijvoorbeeld zwemwatergegevens aan de provincie geven.'

Interpretaties

Heeft Het Waterschapshuis gedurende dit project rondom de Geovoorziening overleg met een Nederlands standaardiseringsorgaan zoals Geonovum? Vanzelfsprekend, aldus Hoeijenbos. 'De NGR is ondergebracht bij Geonovum; de provincies en Rijkswaterstaat hebben ook een geoportaal, dat geldt niet enkel voor de waterschappen. Alles wordt gelinkt aan het NGR, en dat register staat onder beheer van Geonovum. Sinds vorig jaar is Geonovum ook verantwoordelijk voor het landelijke portaal, Publieke Dienstverlening Op de Kaart (PDOK), waar alles via het NGR samenkomt. Geonovum schrijft alle standaarden voor zoals die in de wet staan: technische standaarden, maar ook alles met betrekking tot gegevens die gepubliceerd moeten worden. De Engelse termen die in de Europese wetgeving staan moet je vertalen naar Nederlandse terminologie op watergebied die wij kennen. Daar zijn verschillende interpretaties voor, dus Geonovum zorgt voor die eenduidige interpretatie die voor Nederland geldt.'

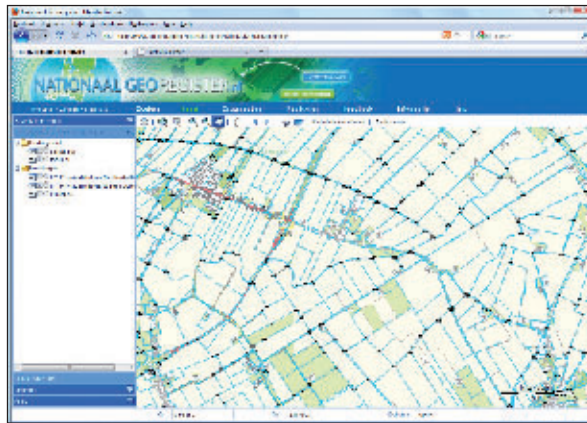
'Natuurlijk zijn er regionale verschillen tussen de waterschappen, maar het overgrote deel van de werkzaamheden is hetzelfde.'

Services

De Geovoorziening werkt via services, legt Hoeijenbos uit. 'Als je je gegevens publiceert, wordt dat geregistreerd in het NGR op basis van metadata. Daarin staat een URL-link die verwijst naar een service waar je die gegevens dus kunt vinden. Met allerlei andere toepassingen waaronder Google kun je die service aanroepen, en dan krijg je de gegevens op je scherm – met bijvoorbeeld een Google-ondergrond – of op basis van een Top10-kaart van het kadaster. Als je bijvoorbeeld stuw- of dijken in het NGR opzoekt, en je vindt de verwijzing, dan krijg je een service beschikbaar; als je die op een Google-ondergrond projecteert, zie je precies waar een stuw en een dijk ligt. Dat is voor allerlei instanties interessant.'

Vijfentwintig waterschappen

'Natuurlijk zijn er regionale verschillen tussen de vijfentwintig waterschappen, maar het overgrote deel van hun werk is hetzelfde. Het Waterschapshuis is in het leven geroepen, omdat we allemaal aan dezelfde verplichtingen moeten voldoen en dezelfde technische voorzieningen daarvoor moeten regelen. De waterschappen hebben Het Waterschapshuis opdracht gegeven om een centrale toepassing te ontwikkelen die voor alle waterschappen geldt. Samenwerken is wat dit betreft ook goedkoper, en waarom zou je het vijfentwintig keer apart ontwikkelen als het ook in één keer kan? Het Waterschapshuis is dus een uitvoerende organisatie die met name op IT-gerichte projecten voor alle waterschappen. In dit geval waren verschillende waterschappen al met het aanmaken van services bezig, maar met deze Geovoorziening kunnen we

Services van de Geo-voorziening vindbaar op het NGR en op kaart weer te geven.

het stukken goedkoper én uniform aanpakken. De individuele oplossingen zijn in principe overbodig geworden. Onze voorziening lijkt heel erg op de landelijke voorziening PDOK technisch gezien is die vrijwel hetzelfde. Alleen hebben wij twee varianten: de standaardvariant voor de gegevens die we vanuit de wet verplicht zijn te publiceren, en daarnaast de variant waar we alle geo-informatie als service kunnen aanbieden aan wat voor doelgroep dan ook. Als je als waterschap een aannemer in de arm neemt voor een klus, en je wilt hem kaartjes daarover meegeven, dan kun je een kaartje via de Geovoorziening als service aanbieden; die aannemer kan dat plaatje vervolgens in zijn eigen systeem verwerken. Vroeger ging dat met cd'tjes en nog eerder met papieren kaarten.'

Kostenreductie

Ondanks de vooruitgang komt er wel werk bij. Hoewel: 'Sommige waterschappen publiceerden op eigen initiatief al delen van de informatie – hetzij via hun website, hetzij via services. Het nieuwe werk is geen

vervanging van het vorige, het is erbij gekomen. Wat wel een aanpassing in de werkwijze is: veel waterschappen wisselden al geo-informatie met andere instanties uit – soms handmatig, soms met geavanceerdere middelen. Dat wordt nu sterk verbeterd doordat je één voorziening hebt met één manier van werken. De werkwijze bij de waterschappen verandert dus, en dat zal ook kostenreductie opleveren omdat bijvoorbeeld bestaande licenties en software opgeheven kunnen worden.'

www.hetwaterschapshuis.nl